

Zuzana Pluhařová

Nezaměstnanost u bezdomovců – klientů Naděje

Bakalářská práce

Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze

(Posudek vedoucího práce)

Spolupráce se Zuzanou Pluhařovou na její bakalářské práci byla vlastně úplně obrácená proti tomu, jak je to při podobných situacích na FHS UK obvyklé. Studentka kombinovaného studia – původně působící i v o.s. Naděje – se prostřednictvím studia na FHS ocitla ve světě, který ji vedl k dalším a dalším novým a obsažným pohledům na zpracovávanou (a do značné míry žitou) problematiku. To vedlo k faktu téměř nekonečné úcty vůči studovaným pramenům, stejně tak k velké nejistotě vůči poznatkům získaným vlastní zkušeností a až k určité podobě zoufalství nad vlastní ne dostatečnou vzdělaností. To mj. v důsledku vyústilo až v tvrdohlavou neochotu vzdát se jen jediného pramene a jeho využití v rámci bakalářské práce. Došlo k situaci, že teoretická část se Zuzaně Pluhařové rozrostla do skoro stostránkového textu, ve kterém se nakonec ani sama skoro nevyznala a téměř nebyl schopná jej redukovat ve vztahu k cíli výzkumu. Při tom empirický výzkum sám připravila a realizovala daleko před termíny zpracování a předání textu bakalářské práce. (Také v podmínkách FHS neobvyklé...) Nicméně nejistota vyplývající z nově objevené šíře a hloubky zkoumané problematiky ji vedla k přesvědčení, že to nikdy souhrně nedokáže zpracovat tak, aby její práce byla alespoň v hlavních obrysech ucelená.

Povinnosti vedoucího byly tudíž také odlišné než obvykle bývá: v dlouhých a opakovaných diskusích jsme se společně snažili nalézt východisko z této situace. Východisko, které by na jedné straně vedlo k provázání obou částí práce, na druhé straně nevyloučilo nic z toho, co autorka vyčetla z pramenů a považovala za důležité a současně aby došlo k nějaké zřetelné podobě spojení východisek a empirických poznatků. Původně to bylo tak, že autorka v interpretacích výsledků rozhovorů barevně označovala různé stupně a vztahy k teoretickým východiskům. Bylo to barevně pěkné, ale pro čtenáře naprosto nepřehledné. Takže nakonec zůstal přístup i tak ne zcela obvyklý, totiž, že autorka italikou v interpretacích rozhovorů odkazovala na teoretické prameny, východiska a poznatky. Podle mého jde o zajímavý pokus, který se snaží zachovat autentičnost poznatků z empirického výzkumu a při tom je vztáhnout k teoretickým obecnějším poznatkům. Jde samozřejmě o těžký úkol. Zvláště proto, že do jisté míry brání v zobecňujících závěrech. Avšak: není to u kvalitativního výzkumu vlastně výhoda? Nebo přinejmenším alespoň zřetelný respekt vůči empirickým zjištěním a především vůči individuálním osudům dotazovaných?

Je ovšem třeba říci, že i přes zásadní redukci první části je teoretická část práce spíše slovníkovým přehledem než cíleným výběrem obecných východisek ke zkoumané problematice. Ale, jak už jsem napsal, šlo o přístup opřený o obdiv autorky textu k nově získaným poznatkům a pohledům.

Občas se ale autorce stalo, že se dopustila některých nepřesností. Tak třeba v citaci jednoho autora (s uvedením pramenu) a současně s odkazem na další (viz str. 13), nebo chyba v nadpisu I.1.1. Musím se ohradit vůči uvedení jednoho z pramenů v literatuře: autorka uvedla, že autorem Souhrnného materiálu pro podobu koncepce práce s bezdomovci v ČR je L. Prudký. To není pravda! Tento autor byl vedoucím řešitelského kolektivu, který zpracoval

citovaný text. Sám uvedený autor by to nikdy nedokázal. Takže správně je Prudký L. a kol. Tyto nepřesnosti, ale nemění obsah a výpovědní hodnotu poznatků uvedených v práci.

Pro další využití bych ale chtěl autorce položit otázku, ke které se jasně v práci nevyjádřila, byť je v ní explicitně uvedena. A to: jak by si představovala službu poradce – zprostředkovatele při získávání zaměstnání mezi bezdomovcem (uchazečem o zaměstnání) a potenciálním zaměstnavatelem? Jde o sociální službu, která by mohla být prospěšná? A případně proč?

Myslím, že práce na bakalářské studii a vůbec studium na FHS UK představovalo pro Zuzanu Pluhařovou sérii objevů. A zároveň pochyb. To, že to přece jen překonala a zpracovala prezentovaný text, je velký úspěch!

Jde podle mého názoru o práci, která splňuje požadavky na bakalářskou práci. Doporučuji ji proto k obhajobě a – i podle odpovědi na otázku v předchozím textu – ji doporučuji hodnotit mezi dvojkou a trojkou.

Libor Prudký
FHS UK
Srpen 2014